

ROZDZIAŁ 1. JAK OPRACOWAĆ ATRAKCYJNE TREŚCI EDUKACYJNE?

CEL

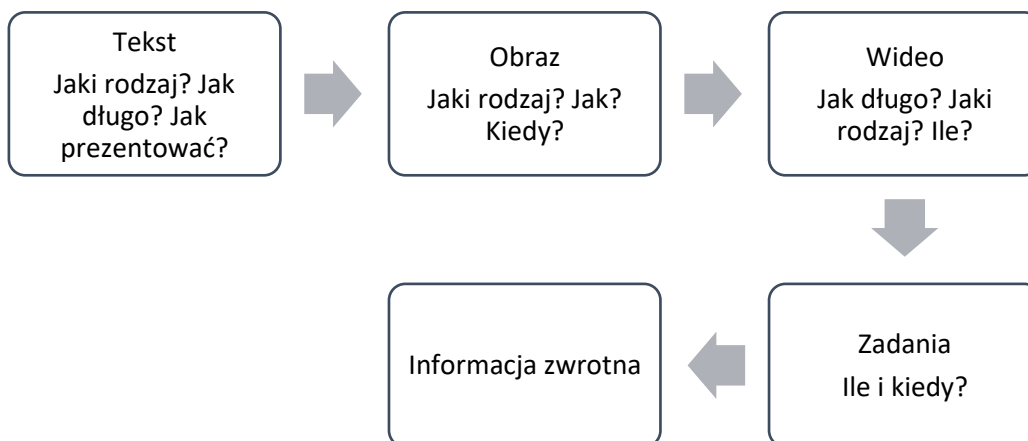
Głównym celem tego tematu jest zwrócenie uwagi nauczycieli na znaczenie atrakcyjności materiałów wykorzystywanych w kształceniu na odległość

Konsorcjum IMONED

Rozdział 1. Jak opracować atrakcyjne treści edukacyjne?

1.1. Główne zalecenia dotyczące tworzenia atrakcyjnych treści

Treści edukacyjne obejmują określone elementy strukturalne przedstawione na rysunku 1.

Rysunek 1. Istotne elementy opracowania treści edukacyjnych

We współczesnym społeczeństwie na odbiorcę treści wpływa wiele bodźców, które mają tendencję do rozwoju. Po uwzględnieniu tego faktu zmieniają się wymagania stawiane treściom edukacyjnym. Treści edukacyjne mają oddziaływać na wszystkie zmysły słuchacza: wzrok, słuch, węch, smak, dotyk. Mimo że na pierwszy rzut oka odwołanie się do wszystkich zmysłów wydaje się bardzo trudne, w niniejszych rekomendacjach postaramy się przekazać Państwu główne wskazówki dotyczące tworzenia atrakcyjnych treści edukacyjnych.

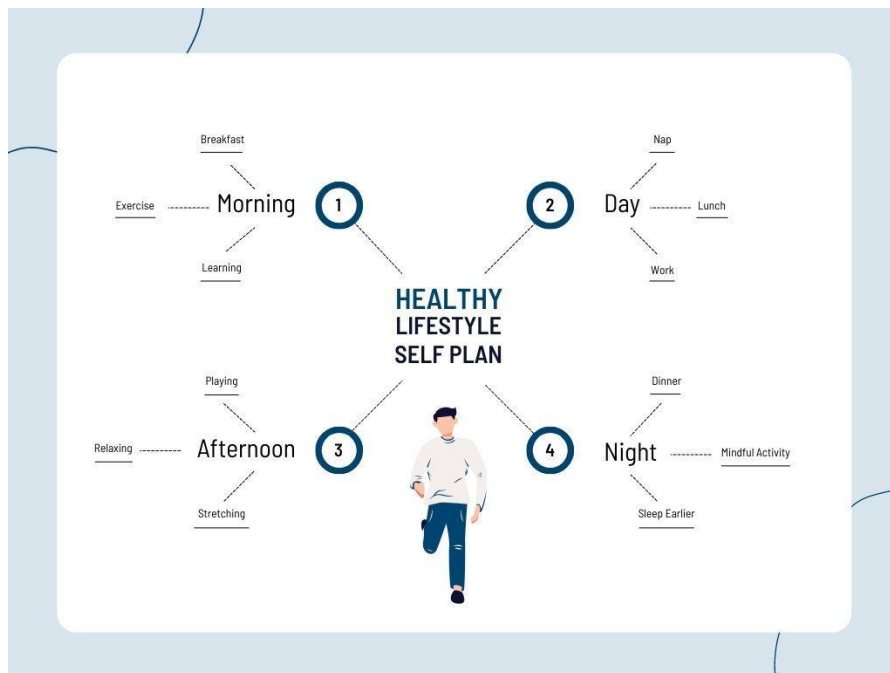
Po pierwsze należy określić jaki jest styl percepcji ucznia. Na przykład dzieci w wieku przedszkolnym więcej informacji uzyskują poprzez obrazy. Dla porównania gimnazjaliści dobrze odbierają informacje poprzez tekst, a obrazy stają się treścią dodatkową. Przygotowując treści edukacyjne należy zwrócić uwagę poniższe elementy:

- odbiorca,
- tekst skoncentrowany,
- materiał wizualny wysokiej jakości,
- długość materiału wideo,
- zadania interaktywne
- właściwe proporcje tekstu, obrazów, wideo i zadań interaktywnych, czyli nie przeladowywać treści jednym elementem, ale łączyć i integrować kilka elementów.

Tekst. Istnieją istotne kryteria przygotowania informacji tekstowej, które służą zapewnieniu wysokiej jakości tekstów i odpowiadają celowi treści edukacyjnych. Na przykład czytanie wpływa nie tylko na wzrok, ale także na wyobraźnię. W celu poprawienia zrozumienia tekstu, należy starannie wybrać tekst, zwrócić uwagę na autora, podkreślić najważniejsze informacje, ustrukturyzować i podkreślić główne

myśli, przedstawić tekst graficznie. Bardzo polecane jest korzystanie z programu *canva.com* do prezentacji, ponieważ można wykorzystać już przygotowane szablony graficzne do prezentacji tekstów. Szablony te zawierają ciekawe elementy stylistyczne oraz istnieje możliwość wykorzystania funkcji tego programu do integracji informacji wizualnych lub wideo. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że autentyczność tekstu można łatwo sprawdzić za pomocą nowoczesnych technologii cyfrowych, dlatego zaleca się staranny wybór źródeł, które są wysokiej jakości i wiarygodne.

 Dobrze	 Źle
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krótkie i jasne zdania ✓ Informacje faktyczne ✓ Słowa kluczowe ✓ Odniesienia do informacji dodatkowych ✓ Ilustracje ✓ Wizualizacja graficzna ✓ Tekst odpowiadający i uzupełniający temat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jeden slajd pełen informacji ✓ Brak proporcji w tekście ✓ Za dużo tekstu ✓ Tekst przygotowany przez nieznanego autora ✓ Niepotwierdzone lub wątpliwe źródła ✓ Propaganda, populizm, fake news ✓ Teksty niesprawiedliwe i nietolerancyjne

Rysunek 2. Przykład prezentacji tekstowej przygotowanej za pomocą programu *canva.com*

Obraz. Ważne jest, aby zwrócić uwagę na jakość przy wyborze zdjęć. Dzisiaj możemy uzyskać wysokiej jakości zdjęcia przy użyciu telefonów komórkowych. Obraz powinien być wyraźny, a kolory nie powinny być zniekształcone, dlatego lepiej nie posuwać się za daleko w korekcji obrazu. Zaleca się również wskazanie źródeł lub autorów zdjęć lub wykorzystanie zdjęć z takich stron jak *pexels.com*. Fotografie mogą być uzupełnieniem informacji tekstowej lub mogą być użyte zamiast niej. Ponadto podczas oglądania fotografii pojawiają się określone emocje i skojarzenia. Dlatego należy przeanalizować, jaki rodzaj przekazu prezentują obrazy. Do zilustrowania tekstu można wykorzystać nie tylko fotografie, do prezentacji tekstu można wykorzystać chmury słów, zasady ułatwień graficznych, infografiki.

 Dobrze	 Źle
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uzupełnianie informacji tekstowych ✓ Jako główne źródło informacji ✓ Wysoka rozdzielczość ✓ Oryginał ✓ Naturalne, nawet wykonane samodzielnie ✓ Wywołanie emocji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niska jakość ✓ Autor zdjęcia niezidentyfikowany lub zdjęcie skradzione ✓ Nieistotne lub nie uzupełniające treści ✓ Obrażliwe lub nietolerancyjne ✓ Powodowanie niejasności

Rysunek 3. Pierwsze zdjęcie jest niskiej jakości, drugie zdjęcie jest wysokiej jakości. Fotografie pochodzą z darmowej strony *pexels.com*

Rysunek 4. Przykład wizualnej integracji tekstu i obrazów

Wideo. Popularność kultury sieci społecznościowych zmieniła wymagania dotyczące formatu wideo. Dziś popularne jest stosowanie krótkich i ekspresyjnych filmów, które niosą jedno główne i jasne przesłanie. Studenci korzystają z takich narzędzi Facebooka jak: "story" i "live stream". Sieć społecznościowa Instagram również oferuje tworzenie "historii", a "Reels" to nowy format dłuższych filmów. Najpopularniejszym portalem społecznościowym wśród młodzieży jest "TikTok" - tworzone są krótkie filmiki, które zawierają bardzo krótkie informacje tekstowe, wstawki muzyczne oraz bardzo wyraźny przekaz komunikacyjny (przekaz społeczny, promocja zasad moralnych lub filmiki informacyjne). Popularne stają się również filmiki z życia codziennego nakręcone telefonem komórkowym, ponieważ pokazują więcej rzeczywistości. W związku z tym, treści edukacyjne mogą być ulepszone nie tylko o filmy z popularnej platformy "YouTube", ale także o treści z sieci społecznościowych, które lepiej odpowiadają potrzebom uczniów. Krótkie filmy mogą być tworzone przez aplikację "iMovie" lub program *canva.com*.

 Dobrze	 Źle
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krótki ✓ Jeden przekaz komunikacyjny ✓ Wysoka jakość ✓ Wysoka rozdzielczość ✓ Uczniowie mogą być zaangażowani w tworzenie wideo i można obserwować, jakimi zasadami się kierują 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dyskryminacja ✓ Treść nie jest jasna ✓ Bardzo długi ✓ Przestarzały format ✓ Bez głównego przekazu komunikacyjnego ✓ Bez ciągu logicznego (chyba że jest to wypowiedź artystyczna)

Zadania interaktywne. Jeśli przygotowałeś krótki i uporządkowany tekst, możesz go zilustrować obrazem lub filmem. Wideo może być również zadaniem dodatkowym. Aby opracować atrakcyjne treści, zaleca się stosowanie zadań interaktywnych, które pomogą ponownie zwrócić uwagę na istotne informacje przedstawione w treściach edukacyjnych. Można wykorzystać takie programy jak *Padlet*, *Mentimeter*, *Trello*, *Slack*, *Kahoot*. Programy te mogą pomóc w innej prezentacji informacji. Wykorzystanie różnych narzędzi pomoże uczniom zwrócić uwagę na istotne elementy treści edukacyjnych.

 Dobrze	 Źle
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Łatwe w użyciu programy (Kahoot) ✓ Wskazanie na istotne informacje zawarte w treściach edukacyjnych ✓ Zastosowanie zasady gry pomaga spojrzeć na prezentowane treści z innej perspektywy ✓ Krótkie zadania, które można wykonać szybko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Używanie wielu różnych programów ✓ Wiele zadań i mało czasu ✓ Trudne programy, które wymagają dużo czasu na naukę ich obsługi ✓ Używanie jako głównego narzędzia, a nie jako elementu uzupełniającego

Istnieje kilka kwestii, które należy wziąć pod uwagę przygotowując wizualizację treści edukacyjnych:

- ✓ wybierz zharmonizowane czcionki,
- ✓ wybierz zharmonizowane kolory,
- ✓ przedstaw tekst i obraz zachowując proporcje (nie używaj zbyt dużo tekstu lub obrazów),

-
- ✓ korzystaj z nowoczesnych programów do przygotowania materiałów wizualnych (canva.com lub inne programy).

Należy zwrócić uwagę na fakt, że nie tylko narzędzia wizualne czy graficzne decydują o atrakcyjności treści edukacyjnych, należy również uwzględnić techniki prezentacji. Do prezentacji treści edukacyjnych powinny być wykorzystywane różne narzędzia. Jak wspomniano na początku zaleceń, atrakcyjność treści edukacyjnych powinna być rozwijana przy jednoczesnym przykuwaniu uwagi słuchacza i odwoływaniu się do jego zmysłów. Można to osiągnąć poprzez zastosowanie specjalnych technik, do których należą:

- ✓ uważność,
- ✓ storytelling,
- ✓ elementy gry,

Źródła

Almerich G. (2016). Teachers' information and communication technology competencies: A structural approach. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2016.05.002>

Bereczki O. E. (2021). Technology-enhanced creativity: A multiple case study of digital technology-integration expert teachers' beliefs and practices. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2021.100791>

Roth T., Conradt C., Bogner F. (2021). Testing Creativity and Personality to Explore Creative potentials in the Science Classroom. Research in Science Education.